

За странство. 10 лева

 Абонамента се предплаща.

ОПРЕДѢЛЕНА БИБЛИОТЕКА - КОПАРОВГРАД
ДЕПОЗИТНИ 19 _____ № _____

ЗАШЧИТА

ПОЛИТИКО-ОБЩЕСТВЕНЪ И ЛИТЕРАТУРЕНЪ ВѢСТНИКЪ

Единъ брой 15 ст.

За обявления се предпалаща:
за редъ гармондъ за пръвъ път
10 ст., а за вѣсний послѣдующъ

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

СЕРИЯ: БИБЛИОТЕКА - КОМПЬЮТЕРЫ

ДЕПОЗИТНИ № 19 57. № 925

Всяко що се отнася до вѣстника: писма, ръкописи, пари и пр. се провежда до редакцията и администрацията на вѣстника
въ гр. Шуменъ.

Неплатени писма не се приематъ

Шумень. 12 Февруарий 1894 год.

Въ врѣмена тежки, въ единъ убийственъ режимъ за свободния печатъ, ний започваме урежданieto и издаванието на **„Защита“**. Всекий знае, какви сѣ спънкитѣ и неприятности, съ които ни прѣдетои да се боримъ въ такива врѣмена: но ний сме се рѣшили да поерѣцинемъ хладнокрѣвно всичкитѣ тия спънки и съ каквито и да бѣде жертви, да продължаваме издаванието на вѣстника си.

Ний не ще скриваме програмата си, нито пък ще се полусказваме; същщо и не ще прикриваме за време знамето, на което е написана нашата борба. Програмата на „Защита“ ще е твърдъ ясно оцрѣдѣлена отъ съдържанието му още въ първия брой, но за да се прѣмахнатъ всевъзможни умишлени прѣиначавания и тълкувания, ний ще ѣж изложимъ въ кратки черти.

Преди всичко, „**Защита**“ не е и не ще бъде органът на някои министри, бивши, настоящи или бъдещи, но ще си бъде органът на народътъ, истинският изразителъ на неговата воля и желание. „**Защита**“ ще се бори за правата и свободитѣ на българина, ще воюва за унищожаванieto на мизкестно врѣдни и същипителни за страната закони, които сѣ, най-главно, плодъ на днешнитѣ управляющи, фалшиво ~~възприемачи~~ сече си народо-дигерали, за едно пълно зачитане на законитѣ въ страната отъ управляющи и управляеми и за строгото пазене на основния ни законъ—Конституцията. Ще бичува немилосърдно всички похитители на народнитѣ правдини и всички егоисти и властолюбци, които безсѣйствено се гаврятъ съ народътъ, като прикриватъ своитѣ гаврания съ фалшивия си патриотизмъ...

Казахме, че вѣстника ни не е и не ще бъде органъ на никои министри, но ний ще похваляваме вѣкко едно министерство, което управлява строго споредъ законитъ на страната, което благоговѣе прѣдъ правата и свободитъ на народа, което убожава основния ни законъ — Конституцията, което се грижи за економическото подобръние на страната, за уметвенното и правесвенното подигане на българина. Колкото за днешното министерство, ний не ще му дадемъ никаква поддръжка, защото то е толкова много екомпрометирано прѣдъ народътъ, то е извършило такива работи, за които народътъ не може по никой начинъ да му прости... Минѣлото и настоящето на днешнитъ управляющи не може да ни даде никаква гаранции за едно свѣстно управление на страната, за едно колко-годъ зачитание правата и свободитъ на българина... Ний ще бичуваме немилостиво всички поддръжници и сатели — чиновници или граждани — на днешното правителство и на неговия режимъ, защото това министерство съществува благодарение на таквата поддръжка: притѣлитъ и поддръжкателъ на днешното министерство не може да не бъде неприятель и зложелатель на народътъ...

Такава е нашата политическа програма.

Въ общественния си отдѣлъ ний ще се стараемъ да разгледваме нѣкои важни въпроси, които не търпятъ отлагане. Ще посочваме за добритѣ или лошитѣ страни на общественния ни животъ и пътятъ за единъ по-щастливъ животъ. Ще помѣтиме сегие-тогисъ естатии по економията, домашното стопанство, по хигиената, избрани съчинения по литературата и важни научни новини.

Въ кратки черти, такава е нашата програм-

ма, и ний каинимъ веѣкий българинѣ, който ни съчувствува, да ни се притече на помощ морално и материално, за да можемъ да направимъ вѣстникѣтъ си по възможность по-полезенъ за народа. Отъ помощта и поддържката, която ни се окаже, ще зависи всеотранното подобрене на вѣстникѣтъ ни, а може би и да предприемемъ въ бъдѣще увеличаванieto на обемѣтъ му или излизанieto му два пѣкти прѣзъ годината.

Управление по „вътрешно убѣждение“.

Въше време у насъ, когато едно съвѣще-
не важно нарушение на единъ законъ става-
ше причина за ожесточени вѣстникарски ста-
тии прѣвъ цѣли мѣсеци и за расклащаніе на
министерства. Да вземемъ за примѣръ въпросъ-
тъ за титлата на покойния българскій князь
Александръ I — свѣтлость или височество.
Кой не знае на връмето му оная ожесточена
вѣстникарска борба по поводъ титлата *висо-*
чество намѣсто *свѣтлость*? Погледнѣжто отъ
практическа страна, не е бѣше възможно да не
се вземѣмъ за такавата буѣна връзка вслѣд-
ствие нищождна причина. По погледнѣжто на
въпроса отъ друга страна — правителствената,
ний не можемъ да не констатираме фактътъ, че
тогава на нарушението законатѣ се гледаше
като на престѣпница. *Възможно ли е, когато става*
тателствена.

Иначе и не трѣбва да се гледа на тоя въпросъ. Законитѣ въ една страна сѣ само толкова закони, когато се пазятъ свѣто и ненарушимо, както отъ страна на властующитѣ тъй и отъ страна на народътъ. Иначе нѣма законъ. И най-добритѣ закони въ една страна нѣматъ никаква стойностъ, ако тѣ не се пазятъ строго отъ страна на управляещи и управляеми. Тамъ гдѣто законътъ за едни е майка, а за други мащеха, тамъ гдѣто властта базиргянетвува съ законитѣ—не може да царува редъ и тишина, не може да има цѣлостъ за народитѣ. Въ напредналитѣ европейски държави едно най-малко нарушение на законитѣ отъ страна на управляющитѣ извиква силни вѣстникарски критикувания, запитвания въ камаритѣ и червенши на отговорнитѣ министри предъ народното прѣдставителство.

Бъше време, повтаряме, когато и въ наше-
то народно събрание съ ставали такива за-
питвания и такива министерски червения. Но
то бѣше вече. Днесъ на запитващията за най-
сжщественни нарушения на законитѣ отъ стра-
на на управляющитѣ, министрътъ ти отговаря
съ подигравки и, преди всички закони, ти поста-
вя своето „вътрѣшно убѣждение“, а ако ли ти
по-искашъ да му възразишъ и да посочишъ на ло-
шитѣ страни отъ такова едно управление, под-
готвенитѣ отъ самитѣ министри депутати-
„патриоти“ ще почнатъ да ти подвеждатъ,
да те заплашватъ съ бой, да те неуватъ по
единъ най-хамалекскій начинъ, и ти се намиращъ
въ неизъяснимостъ да възразишъ на читашки-
тъ заключения на министра, който отговаря
на интерпелацията ти.

По това не стига. У насъ се отне възможността да се констатираватъ незаконнитъ дѣйствиия на управляющитъ. Най-простия жандаринъ може да се отнесе съ всѣкий гражданинъ тъй, както му е заповѣдано, мимо всѣкакви законни основания, а просто по свое „вътрѣшно убѣждение“ и никой не е въ право да извади чръзъ печата тия му незаконни постѣпки, защото съгласно закона за печата

ти ще бъдеш осъденъ за кльвета, тъй като прѣстѣпленіето на чиновника ти можешъ доказа само съ сѣдебно рѣшеніе вѣзвало въ законна сила и никакви твои свидѣтели показанія не важать нищо. Това не може да бѣде друго нищо, Твое поощреніе прѣстѣпленіята на законитѣ и поставяние своето „вѣтрѣнно убѣжденіе“ по-високо отъ всѣкий законъ.

А въ една държава, въ която управляващи-
тъ действуватъ не по законитъ, а по „вътрѣш-
ното си убѣждение“, не може да има редъ,
сигурностъ и благоденствие. Такава държава
не е споредъ съвременното понятие „държа-
ва“, но е мушия на нѣколкома егонети и власто-
любци, на нѣколкома паразити, които на на-
родния гърбъ грабятъ своето щастие. По
„вътрѣшното си убѣждение“ управлява са-
мо сатрапътъ, тиранитъ, каквито сѣ изо-
били въ централна Африка. Вехалзинтъ, той
кръвникъ и човекоубица, управлява своята
мушия Дахомей само по своето „вътрѣшно
убѣждение“, а не по извѣстни учредени закони.

Това съвършено апормално вътрѣшно положение на държавата се оправдава съ думитѣ: „едно крѣпко правителство тъй трѣбва да управлява“. Съ насилия, съ незачитание законитѣ на страната, съ незачитание правата и свободитѣ на гражданина, съ тероръ и подкупишества на народний гърбъ може да управлява една страна и всѣкий разбойникъ, но то не значи, че правителството е крѣпко.

Със терорът и убийства разбойникътъ управлява цѣния Балканъ, защото се е турилъ вънъ отъ законитѣ; съ терорътъ и убийство управлява всѣко едно правителство, което не се облага на народътъ, а е турило послѣдния вънъ отъ законитѣ...

Едно правителство е *кръпко*, когато защита законитѣ на страната, когато се грижи за все-страниното подобряние на страната, когато се облича на доверието и обичта на народътъ; а не когато се е натрапило само на гърбътъ на народътъ и съ всевъзможни беззаконни срѣждства и фалшификации продължава безочливо да стои на изправлението и да граби и съ-сипва безмилд измъчении народъ... Но тиранинътъ е силенъ само до тогара, до когато народното търпение не се е исчерпало. .

Официалните кандидатури
или
Искусственните болшинства.

Народитѣ сѣ подчинени политически на единъ законъ, който, когато се остави свободно да дѣйствува, е условieto на прогресътъ безъ революции. Тоя законъ е законътъ на въздѣйствиата.

Обществата иматъ двѣ велики нужди: порядъкъ и свобода. Тия двѣ условия за всѣкъ прогресъ сѣ често въ антагонизмъ на практика, защото сѣ така и въ теория: абсолютний порядъкъ е отрицанието на свободата; абсолютната свобода е отрицанието на порядъкъ, е анархия. Политическата наука трѣба да примири, — и това е което ѝ прави мъчна наука, тия двѣ начала, да направятъ да дѣйствуватъ хармонично тия двѣ сили, които, оставени сами на себе, се стремятъ да се взаимноунищожаватъ; отъ тия двѣ противоположни сили трѣба ти да състави една равнодѣйствующа.

Опитътъ на народитѣ и историята на управленията имъ ни посочватъ, че примирението на тия двѣ начала, на тия двѣ сили се

състои въ едно движение отъ едното къмъ другото; че това движение се най добръ проявява въ конституционно управляванитѣ народи, чрѣзъ тѣхнитѣ политически партии, които прѣдставяватъ, при всичкитѣ си многообразни форми, тия двѣ пачала, и чрѣзъ смѣняването отъ властѣта на тия партии или на излѣзлитѣ отъ тѣхъ министерства. Когато политическата партия или излѣзлото отъ нея министерство, слѣдъ като извършватъ обща-ното си, когато сж били въ оппозиция, пристѣ-пѣтъ къмъ дѣйствия, които сж грѣшки за-щото сж прѣувеличение на принципѣтъ, кой-то тѣ, политическата партия или излѣзлото отъ нея министерство прѣдставяватъ, — настава реакция въ публичното мнѣние, и нови-тѣ избори, които трѣба да бждатъ отраже-ние на туй мнѣние, довеждатъ противната партия на власт. Довеждатъ противната пар-тия на власт, ако, разбира се, това мнѣние се е правилно изразило. А това е първото ус-ловие, щото горѣпоменатия законъ на въз-дѣйствията, който е, както казахме, условие и за прогресъ, да има пълното си и свободно приложение.

Таково приложение, обаче, тоя законъ не може да има тамъ, гдѣто свободата на из-боритѣ е задушена. Приемването на офици-алнитѣ кандидатури на всекъдѣ въ страната е обяснимо, е неминуемо, при такова положе-ние на свободата на изборитѣ; а това е съз-даването на искусствени болшинства, които оставятъ министритѣ да продължаватъ своитѣ грѣшки, като се прѣиятствува на реакцията на публичното мнѣние да въздѣйствува, прѣд-тия грѣшки да сж станали тѣй тежки, щото да произвеждатъ една революция, вмѣсто да произвеждатъ едно смѣняване на министер-ството. При свободни избори има смѣняване на министерства всеки четири или петъ годи-ни; при задушаването свободата на изборитѣ, революцията е неминуема при всеки педнаде-сетъ или двадесетъ години, ако не и по рано.

Разнитѣ управления въ Франция отъ 1815 година насамъ сж се уповавали на официалнитѣ кандидатури. Официалнитѣ кандидатури и ис-кусственитѣ болшинства, които тѣ произвеж-датъ, позволихъ на реставрацията да продъл-жава въ своитѣ грѣшки, да се противи на публичното мнѣние; и тѣ неминуемо дове-дохъ революцията на 1830. Официалнитѣ кандидатури оставихъ управлението, излѣзло отъ 1830, да постоянноства въ своитѣ погрѣ-шки, да противодѣйствува на движенията на публичното мнѣние; и тѣ логически докарахъ революцията на 1848. Същитѣ тия кандидату-ри позволихъ на втората империя да постоян-ствува въ грѣшкитѣ си, да унищожи контро-лирането на парламента, да пражоса финанси-тѣ; и тѣ ъхъ доведохъ съдобносно на пораже-нието и паданието.

Официалната кандидатура е кандидатура, коя-то се посочва и подкрепя отъ правителството-

или която се явява за народа съ милости и обещания отъ страна на правителството, ма-каръ открито неподкрепени отъ него. Тя поражда, задушителната централизация въ управленията, както е породила у насъ, мѣжду другото, ретроградния училищенъ законъ; тя се стреми да задуши всичкитѣ политически партии и остави само властующата, чрѣзъ което се появява най ужасний деспотизмъ. Отъ денѣтъ, когато една отъ партиитѣ мисли, че е окончателно побѣдила, когато вѣрва, че нѣма що да се бои отъ своитѣ неприятели, по-валени на земята, отъ него денъ нѣма вече при-бѣжище за свободата; всеко различие въ мнѣ-нието се счита за прѣстѣпление и се наказва като такова. Тоя резултатъ се най вече проя-вява въ странитѣ на всеобщото гласоподава-ние, което се мисли не само въ правото си да прави законитѣ, което е негово право, нъ се счита и за непогрѣшимо. Тогава волята на народа се въздига на догма и всека оппози-ция се глѣда за ересъ, измѣна и прѣдательство.

Тия общи разсѣждания, черпени отъ поли-тическата история на народитѣ и вѣрно отра-жавани въ нашата, ни дойдохъ на умъ при послѣднитѣ допълнителни избори за народни прѣдставители, станали на 23 того въ Бѣл-гария, повторени, съ фалшиво тържество за официалнитѣ кандидатури, послѣдната недѣла въ Разградъ. И заключението ни е същото; при несвободното проявяване публичното мнѣние, върху което е създадено управление-то ни, нормалното функциониране на Кон-ституцията ни, потресенията сж неизбѣжни. И тия потресения, били дошли отъ горѣ или отъ долу, сж или недостойни за единъ свободо-любивъ народъ или опасни за отечеството. Единъ свободолубецъ не би желалъ, щото князѣтъ да се мѣни въ работи, които, при едно правилно проявление на народната воля, сж и трѣбва да бждатъ дѣло на народа. Единъ отечестволубецъ съ страхъ ще поглѣдне на потресения отъ долу, които ще угрозятъ отечеството му. Цѣлята ни тогава не е нито да прѣпорѣчваме, нито да желаемъ едно тия на-силственитѣ мѣняване на правителства, а да констатираме, до колкото може да се изучаватъ историческитѣ и социалнитѣ явления, че по-добри потресения, отъ горѣ или отъ долу, при извѣстни обстоятелства, сж неизбѣжни.

Неутвърдяване Шум. Град. Общ. избори

Избрания на 5 Септември Шумненскитѣ Градскитѣ Общинскитѣ Съвѣтъ не биде утвър-денъ. Избрания повторно на 28 миналий Но-ември също не е утвърденъ още, до денъ днешенъ. Първия изборъ биде касиранъ отъ угодни чеството на Шумненската Окрѣжна По-стоянна Комисия, както и отъ „вътрѣшното убѣждение“ на всеилиния министъръ; втория

биде утвърденъ, неможеше вече другоиче, отъ Постоянната Комисия, ала още стои неутвър-денъ отъ дрѣзкия управникъ. Такава е воля-та му, като конституционенъ министъръ въ конституционна страна; такава е волята му и такава „вътрѣшното му убѣждение“, а зако-нитѣ казватъ, че това утвърждение или неу-твърждение не може да се бави: това сж дребни работи. Законитѣ сж създадени да мѣкошави и страхливици, а не за смѣлитѣ и неустрашимитѣ управници.

Дѣйствително, членъ 61 отъ законѣтъ за Градскитѣ общини законополага, че съставе-ний по изборѣтъ на Градеко-общинскитѣ съ-вѣти протоколъ заедно съ бюлетинитѣ и заяв-ленията, ако има такива по избора, се непро-важдатъ „веднага до Окрѣжния управителъ, който въ течение на три дни ги прѣдава на Окрѣжната Постоянна комисия за провѣри-ване“. Тая е длѣжкия да свѣрши „провѣрката на градскитѣ избори въ течение на 15 дни“ (чл. 62); а Министърѣтъ на Вътрѣшнитѣ дѣ-ла, възъ основание постановлението отъ Ок-рѣжната Постоянна Комисия, утвърждава или касирва избора, като прави, въ послѣдния случай, распорѣждане за произвеждане новъ изборъ, който трѣбва да стане най късно до 15 Октомври (чл. 63 отъ цитирания законъ). А чл. 33 отъ същия законъ гласи: *Общински-нитѣ съвѣти заедно съ кметовѣтъ и помощни-цитѣ се избиратъ за три години и начеватъ да дѣйствуватъ отъ 1 Октомври*. Нѣка при-ложимъ и законоположението на членъ 47, споредъ което изборитѣ за Градеко-общински съвѣти ставатъ всеки 3 години веднѣжъ въ първия недѣленъ денъ отъ мѣсецъ Септември.

Отъ съпоставянето на тия членове отъ за-конѣтъ за Градскитѣ Общини излиза, че ут-вържденияето или касирането на подобни избори за Общински Съвѣти трѣбва да ста-не въ единъ срокъ отъ мѣсецъ и полови-на на най дълго включително съ новия изборъ, ако трѣбва да се направи такъвъ. Втория из-боръ за Шумненскитѣ Градскитѣ Общинскитѣ съ-вѣти, слѣдъ касирането на първия, като биде отрѣденъ да стане на 28 Ноември, на-мѣсто да бжде по рано отъ 15 Октомври, е билъ явно противозаконно забавитѣ, споредъ изричитѣ прѣдписания на горѣприведенитѣ членове; както е противозаконно забавно ут-вържденияето или касирането на втория из-вършенъ, правилно или неправилно, на 28 Но-ември, когато днесъ наближаваме да свѣр-шимъ първата половина отъ мѣсецъ Февру-арий. Ако тоя изборъ е билъ правиленъ, Ми-нистрѣтъ на Вътрѣшнитѣ дѣла и пръвъ съ-вѣтникъ на Короната не можеше, като въ-ренъ изпълнител на законитѣ, да закъ-ни утвърждаването му по късно отъ 15 Яну-арий; нито да забави назначаването на новия изборъ по късно отъ тая дата, ако е билъ неправиленъ станали на 28 Ноември.

Поставянето на подобни срокове отъ за-

ПОДЛИСТНИКЪ.

Правото за растурение камаритѣ (Народнитѣ събрания).

(наъ Le gouvernement dans la Démocratie, отъ Emile de Lave-leye).

Мотивитѣ за даване на Държавния глава правото да растурва едно Народно събрание (Камарата) сж многочисленни и рѣшающи, и повече въ полза на самия народъ, отъ кол-кото на Държавния глава.

Ако партиитѣ въ Камарата сж тѣй расцѣп-лени, колебающи или толкова малко дисципли-нирани, щото не може да се образува едно болшинство, което да позволи на министер-ството да управлява;

Ако ти се увлѣче да гласоподава за мѣрки явно противни на общото добро;

Ако, отъ духъ на партизанство, ти упори-то отхвърли бюджета или отрича да вотира необходимитѣ расходи;

Ако, отъ класовъ интересъ, систематически се противи на неизбѣжни реформи;

Най добрия цѣръ е, очевидно, едно апелир-вание къмъ самия народъ.

Мотивитѣ, които оправдаватъ правото за растурение камари тѣ въ една монархическа държава ни се видѣтъ не по малко силни и за растурянето имъ въ републиканскитѣ дър-жави. Безъ съмнѣние честото подновяване на събранията имъ и на прѣдѣдателятъ прѣ-довращатъ постояннитѣ антагонизми, като поз-воляватъ на публичното мнѣние да прѣдолѣе и ги възпре. При все това, както парламен-тарната история на Съединенитѣ Държави по-казва, стѣлкновенията между Прѣдѣдате-лътъ и Конгресѣтъ сж били доста многочис-лени, и въ страни, по малко приучени на ре-публиканския режимъ и по вече нетърпе-ливи, тѣ бихъ имали скърбни послѣдствия.

Въ историята на Съединенитѣ Държави се срѣщатъ четири конфликта между Прѣдѣ-дателятъ и Конгресѣтъ: 1-о прѣзъ прѣдѣдате-лството на генерала Жаксона (1833-1837); 2-о, прѣдѣдателяството на Джона Тайлера (1841-1845); 3-о, прѣдѣдателяството на Андріо Джо-нсона (1865-1869); 4-о прѣзъ прѣдѣдате-лството на Кливленда (1885-1889). Тия кон-фликти не бидохъ послѣдвани отъ никакви сериозни смутове, защото Свѣршитѣ Амери-

канци сж отъ дълго време приготвени да прѣ-карватъ кризитѣ, които функционирането на тѣхнитѣ учреждения могатъ да прѣдизвик-ватъ; нъ не е така и другадѣ, както напр. у Испано-Американскитѣ републики. Тия кон-фликти водѣтъ твърдѣ често къмъ между особ-на война, като онаи презъ 1891 г. въ Чили. Трѣбва, прочее, подобни стѣлкновения да се прѣдотвратяватъ, и най доброто срѣдство за това е да се дава на Прѣдѣдателятъ правото да распуска камаритѣ. Може, ако се види за добръ, да се притури и тая клауза, заета отъ конституционитѣ закони на Френската репуб-лика: „съ съгласието на сената“.

Може да се случи, щото единъ Държавенъ глава да бжде принуденъ да се раздѣли съ едно министерство, което има болшинство въ Камаритѣ и, слѣдователно, да апелира къмъ самия народъ. Въ Англия, на два пѣти (1784 и 1807), царъ Георгий III смѣни министер-ството, макаръ да бѣше поддържано отъ бол-шинството на Парламента. Въ 1833, Георгий IV оттегли довѣрието си отъ министерството Мелбурнъ, на което той неодобряване поли-тиката му спрямо Ирландия, и той повика на властъ Лорда Велигтона и Роберта Пила, ма-каръ партията имъ Тори да нѣмаше въ Кама-

копътъ не еж безъ значение за независимостта на общинскитѣ учреждения. Цомъ по волята на единъ министъръ могатъ да се про- такатъ тия срокове, то отъ общинското управ- ление не може да остане нито сѣнка отъ изборно и независимо учреждение. Ако мини- стрътъ продължи прѣдвидения срокъ съ мѣ- сець, да кажемъ, то имъа защо да не го про- дължи съ два и три и повече; ако може да го продължи съ мѣсеци, имъа защо да не го продължи съ година, на двѣ и три. И ето че Общинскитѣ управления, намѣто да бждѣтъ учреждения избирани отъ народътъ да се гри- жатъ за частнитѣ му и близко до него ин- тереси, обрънахъ сѣ на учреждения, урѣж- дани и направлявани отъ самото правителство, за да се грижатъ за него и неговитѣ цѣли.

И великий български пръвъ министъръ безстрашно върви къмъ това направление. Всичко за правителството, нищо безъ прави- телството. Издава закони, на такива не му трѣб- ватъ, достатъчно му е „вътрешното убѣжде- ние“ великомощно въведено въ принципъ за държавно управление въ конституционна страна, за да потуши всѣко проявление на не- зависимость, участни лица, общественни уч- реждения, у народъ. Нищо не трѣбва да му пречи. Ни единъ опозиционеръ, или поне тол- кова, колкото да се четатъ на прѣсти, въ Народното Събрание! Ни едно Общинско уп- равление, или поне на чело не повече отъ опозиционеритѣ въ Събраниято, не иска той да види въ неприятни нему рѣдѣ! Възможно ли е? Народътъ е съ него. Съкрушително болшинство въ Народното Събрание, съкру- шително болшинство въ изборнитѣ учрежде- ния; и подъ това мамливо изражение на на- родната воля, той вилнѣе и ще вилнѣе, евр. управлява по „вътрешното си убѣждение“, до като има акламациитѣ на Народнитѣ избра- ния и „довѣрието“ на конституционния ни- монархъ; а самия народъ въ испугание, изуме- но опулилъ очи и къмъ князь, къмъ небе, съ расперени рѣцѣ се запитва, какъ ще му отиде край.

Не, това не е управление; то е наоление на- родътъ прямо въ лицето; то е цѣло предиз- викаване народътъ къмъ саморасправа, защо- то самото управление е саморасправа.

Двѣ думи за двѣ врѣмена.

Въ града ни съществуватъ двѣ читалища: Горнемахлянското „Арх. Михаилъ“ и Долне- махлянското „Напрѣдъкъ“. Тия двѣ читалища, които се намиратъ въ двата български центра на града, при горната и долната черкви, сѣ основани още въ турско врѣме, въ 1868 и 1869 години. Тѣ сѣ били още тогава, въ чер- нитѣ робски врѣмена, центра на свѣтлината за българщината въ нашия градъ. Мнозина отъ дѣйцитѣ-основатели на тия двѣ читали-

щата на Общинитѣ ни четвъртъ отъ членовѣтъ ѣ, на които да расчитва. Станъ нужда да се растури Камарата на Общинитѣ, за да може- не ново то министерство да управлява. Тия случаи съ подробности сѣ изложени въ ме- моаритѣ на Роберта Пила. Въ Белгия сѣщо, царъ Леополдъ I, той титъ на Конституцио- нентъ господаръ, свали отъ властъ de Dheux и de Melencre въ 1836, по причина на едно различие въ възгледитѣ по външната полити- ка. Той повѣри властѣта на генерала Гoble, и de Dheux като отказа да приподчини това назначение, de Mérode го приподнича. Въ 1857, вълненето, предизвикано въ страната отъ „законътъ за мѣнастиритѣ“, накара царя да се раздѣли отъ министерството си, което имаше подрѣжката на двѣтъ камари, и апели- ра къмъ избирателното тѣло,—една отетѣлка направена въ полза на публичното мѣние, която биде силно критикувана отъ Гизо, въ Revue des deux mondes, въ която бѣше актъ отъ мадростъ. Най сепитъ, сепъ му, царъ Ле- ополдъ II, поетѣли така, на два пѣти, презъ 1874 и 1884.

Правото за растуривание Камаритѣ е прочее една необходимостъ, толко въ една републи- ка, колкото въ една монархия.

ща сѣ още живи, хора 45 — 60 години, и, когато се отвори дума за тия тежки, въ пѣ- ни сѣ патриотически подвизи врѣмена, сѣ въз- дишка, изтрѣгнѣта отъ дѣното на сѣрдцата имъ, расправятъ за трудовѣтъ и мажкитѣ, сѣ които сѣ били придружени тѣхнитѣ желания за прѣуспѣванието на тия двѣ свѣтлинца за града. Въ труднитѣ за българина врѣмена тия двѣ читалища сѣ сѣ пѣли въ всѣкий празниченъ денъ съ множество народъ, жа- деитъ да чуе всичко, що се пишело тогава за неговитѣ сѣдбини, да чуе сказкитѣ на инте- лигентнитѣ български синове—учителитѣ, да намѣри въ това утѣха отъ черното и песно- но нго, което българинътъ сѣ нечувано тър- пѣние понасѣше на своитѣ пѣнци. Въ тия двѣ читалища всѣки денъ човѣкъ е сѣнциалъ млади и сѣдния пора хора, събрани около мас- сата, пѣлна сѣ вѣстници, български и френ- ски, да четатъ, да разсѣждаватъ за тече- нието на тогаванитѣ работи, да критику- ватъ дѣлата на турекитѣ правителствени агенти, да мечатъ, да блануватъ за едно по-свѣтло бждѣще. До сѣдницѣ Горнема- хлянското читалище „Арх. Михаилъ“ е бивало освѣтлено, пѣлно сѣ любонитни и жадни за новини хора, особено въ размирнитѣ 1875 и 1876 г. Денемъ, вий ще видите нѣкой тур- екскъ юзбашинъ (каштанъ), или даже офицеръ отъ по-горенъ чинъ, сѣ благоговѣние да влиза въ българекото *Кѣратхане* (читалище), който си снма саблата още отъ пѣтнитѣ врата и ѣ туря на страна, като счита това мѣсто за нѣщо свѣто, неприкосновенно. Сѣдне, чете вѣстници, говори сѣ приежтѣвующитѣ тамъ, и пакъ си отива сѣ прѣдшното благочиние. Вечеръ, турекскъ военентъ патрулъ мине, види свѣтлина, каже: „Кѣратхане“, и си заине, безъ да надикне и види, кой има, какво пра- вѣтъ събрани тѣ тамъ, заговоръ ли, що ли? Свѣто мѣсто е *Кѣратхането*. А турекото за- птие (жандармъ) нито искаше да знае даже, че въ Шуменъ имало читалища, камо ли да помирнше нататѣкъ. Който младъ човѣкъ, непомнентъ турекото врѣме, не вѣрва на на- шитѣ думи, може да сѣспира и-пѣнта всѣ- кий старъ човѣкъ въ града ни.

Нѣка никой не ни обвинява и приписва, че же- лаемъ повръщанието на турекото робство. Това, което казахме до тука, по отношение на нашитѣ читалища и благоговѣнието, сѣ което се от- пасѣше туреката властъ къмъ тѣхъ, направих- ме по принуждение. Отъ 6-7 години насамъ, въ насѣ настанѣхъ черни дни за свободни и независимы човѣкъ. Това — свободни събра- ния, свободни разсѣждения, свободни крити- кувания, силнитѣ на дени искатъ да остане достойние само на чистокръвнитѣ „патриоти- спасители“. При всичкитѣ заплашвания, натис- ки и преслѣдания, Шумненци сѣ се държа- ли непоколебамо, като Шумненскитѣ калета и не сѣ прѣвивали вратъ. Телеграммитѣ и до- шекитѣ, които нашитѣ външни читатели сѣ сѣнциали обнародвани въ опозиционния печатъ, сѣ явно доказателство на казаното ни. До се- га, каквито събрания и да сѣ правила Шум- ненекитѣ граждани, читалищата сѣ бивали всѣкога отворени за тѣхъ. Събрания за избо- ри, събрания на разни търговеки дружества, на сенафи и пр. сѣ се държали въ тия два центра, читалищата. Други по удобни мѣста за това не е имало. Почти никой до сега, отъ освобождението на самъ, било управителъ и другъ кой да е не е посѣгалъ на тия читали- ща и не е успорвалъ на тѣхнитѣ настоятелства правото да позволяватъ на Шумненскитѣ граж- дане да държатъ събранията си за общитѣ имъ градеки и държавни работи въ читали- щата.

Обаче, отъ нѣкое врѣме насамъ другъ вѣ- търъ почнѣ да вѣе въ Шуменъ. Датата на това можемъ да отнесемъ на денътъ, отъ ко- гато Г. Кировъ е прѣмѣстенъ за управителъ, на г. Шуменъ. Нѣка Г-нъ Кировъ не се обижа- да отъ нашитѣ думи. Още при стѣживанието му въ Шуменъ слуховѣтъ за едно тежко врѣме за Шумненци почнѣхъ изобилно да се носѣтъ изъ града. Ний се чудѣхме, какво може да направи единъ Кировъ, кога той не ще се отдалечава отъ законитѣ въ всичкитѣ свои обязанности? — Денътъ за вторитѣ градеки

избори наближаваше. Избирателний комитетъ почнѣ да дѣйствува, покана за събрание се из- даде. Още сутринъта, ако се не лѣжимъ, Г. Кировъ повика нѣкой отъ членовѣтъ на Ко- митета, и ги е расчиталъ сѣ каква цѣль тѣ викатъ граждинитѣ на събрания. Прѣдѣдате- лѣтъ на Долнемахлянското читалище „Напрѣ- дъкъ“ биде повиканъ и питанъ, защо се поз- волява на граждинитѣ да се събиратъ въ чи- талището, като му се казало, че отговорността цѣла да падне врѣхъ цѣлото настоятелство— отъ което, уплашенъ, той подаде оставка. За- що бѣше всичко това? Всѣкий, вѣрваме, има отговора на устата си. Не ще излѣжемъ, ако кажемъ, че граждинитѣ до сега сѣ се съби- рали до десетина пѣти въ читалището „На- прѣдъкъ“ на събрания, безъ да обрѣчатъ вни- мание на всичкитѣ тонурди. Пристави и жан- дарми обикалѣтъ, слѣшатъ всѣкога, въ ни- кой се не плаши.

На послѣдѣкъ Г. Кировъ прибѣгнѣ до една *генерална* мѣрка. Съ прѣдписание до Окол. На- чалникъ той изнека по единъ екземпляръ отъ уставитѣ и на двѣтъ читалища. Всѣки може да отгадае, каква е цѣльта тукъ на Г. Киро- ва. Всѣко читалище си има уставъ, въ който на първо мѣсто стои *цѣльта* на това читали- ще, цѣль благородна. „Нѣ ако цѣльта на чи- талищата е *умственното и нравственното* пов- дигане на неговитѣ членове, може ли въ тия свѣтлинца да се събиратъ *всѣкакви* граждани да критикуватъ дѣлата и нападатъ агентитѣ на властѣта, да обезжидатъ кого да избиратъ, ко- го не, и да подкопаватъ основитѣ на днешния *спасителенъ* режимъ“, ще ни попита, може би, Г-нъ Кировъ? — Може, ще му кажемъ ний. „Не“, може да иска да каже нѣкъ той. Дру- гойче ний не можемъ да си иетѣкуваме поведе- нието на властѣта въ тоя случай, като иска уставитѣ на тия двѣ читалища.

Ето, Г-да читатели, какъ се почнѣ да се глѣда днесъ на тия читалища, въ които въ турско врѣме турекскъ чиновникъ влизаше сѣ едно благоговѣние, а турекото заптие нито ги помирншаваше, нито искаше даже да знае за тѣхното съществувание. — Всички тия рабо- ти днесъ се вършатъ въ насѣ, които ужъ се радваме на права, освѣтени отъ нашия осно- венъ законъ, Конституцията, за пазянието и почитанието на която се клѣнатъ и *малки* и *големи*, като се задѣлжаватъ да отговарѣтъ прѣдъ Бога, и сѣвѣстѣта си за нейното нена- рушение. Народътъ явно вижда, какъ си ис- пѣлняватъ думитѣ и обѣщанията *закѣлнати* испѣлнители на основния законъ на стра- ната — Конституцията. Народътъ мѣлчи, на- родътъ търпи! Търпи той, както е търпѣлъ въ Турекото врѣме!

ВЪТРЕШНИ НОВИНИ.

Научаваме се, че по распорѣжданieto на Мини- теретвото на Вътрѣшнитѣ дѣла, старий съставъ на тукашното Градеко-Общинско Управление распро- дахъ чрѣвъ търгъ градекитѣ берий, и че даже бодже- тѣи изработилъ за прѣвъ текущата година. Отъ тия распорѣдания Шумненци заключаватъ, че и втория имъ изборъ за Градеко-Общинскитѣ Съставъ, който биде произведенъ още на 28 минѣлий Ноември, не ще се утврди.

Защо либаримъ този, отъ когото зависи, не засвидѣ- телствува своето особенно благоволение къмъ ста- рия съставъ и не го провъзгласи за пожизненъ!

Знаете ли кой закупи тая година всичкитѣ град- ски берий?

— Пакъ Ив. Байновъ, съдружника-зетъ на сегаш- ния ни кметъ, Г-на Евтимъ Друмева. И сѣкашъ тѣй подобръ ще уидѣа: гдѣто ще има Г-нъ кметъ расправитѣ сѣ новаци и не разбрани предприемачи, по добръ е да има работа сѣ опитентъ а главното сѣ своей човѣкъ. Тогава и оплаквания не ще има отъ недоволнитѣ и неоправданитѣ търгощи и селяни: Оплаче ли ти се нѣкой, пращай го при предприема- ча на споразѣмѣние—чиста работа! Тогава другитѣ, които така сѣщо мислѣтъ да се оплакватъ, като видѣтъ, каква е оправията, ще си подниѣтъ опаш- ката, и ето ти че имъа вече никакви оплаквания!

Преди нѣколко дни, тукашното Окр. управление е издало приказъ, чрѣвъ които запреца на кръч- маритѣ отъ Костовата и Новоображенеката частъ (чи- сто български махли) за държатъ кръчмитѣ отво- рени по кѣсно отъ 8 часа Европ. вечеръ.

Тоя приказъ до останитъ 10-12 махали не се про-
стира.

Важното е, че въ турско и въ българско време ка-
квито произшествия сѣ ставали, като: убийства, рапи-
вания, кражди, отвлчание на жени и проч. сѣ ставали
въ останките части прѣимущественно въ туре-
скитъ и армянската махали и не отъ Костовчени и
Новостраженци-българи.

Това можемъ го доказа съ самата архива на Сѣ-
да и Окр. управление.

При таа обстановка всѣкий се чуди и мае, що за
распореджание е това, и защо да сѣ насочени най
мирнитъ махали, населени исключительно отъ българи
азиатци, еснафи, земледелци и овчари. Ний ще
кажемъ на тия изненадани хора, гдѣ е „расковни-
чето“.

Костовата частъ и Ново-страженската, които бро-
ятъ около 1500 къщи, даватъ близо 1500 избира-
тели до единъ опозиционеръ. За да имъ се смажатъ
носветъ, необходимо е било да се вземе подобна цѣл-
сообразна мѣрка. Браво на изобрѣтателя ъ! Че кръч-
маритъ на брой 60-70 души плащали тежки и прѣтеж-
ки патентово и други даждия, че губѣли и се съби-
вали материално, че най-послѣ хлѣбъ трѣбало, — кога-
то се спасила отечеството отъ „Девлетъ-душманла-
ръж“, таква дребни работи не влизатъ въ смѣтка.

Почухме, че на 1- февруарий, когато бѣ еснафе-
скій празникъ, цѣлий кръчмарскій Еснафъ рѣшилъ
да се оплаче по принадлежности.

Види-щемъ какво ще се отговори отъ голѣмото
мѣсто.

Какво ще кажешъ, драгий читателю, на подобна
мѣрка? Не ли е хемъ справедлива, хемъ остроумна
и „патриотическа“, цѣлесообразна?

Ето що значи дълговидностъ!

Въ вторникъ на 31 Януарий се завърши въ гра-
да ни нашиятъ приятелъ Антонъ Ченгелевъ, осво-
боденъ отъ затвора въ Разградъ. Г-нъ Ченгелевъ
се обвинявалъ, заедно съ Краева и други 20 души,
като подстрекатели населението на въстание (буитъ)
противъ държавата и е билъ подведенъ подъ угла-
вна отговорностъ по чл. чл. 55, 58, 114 и пр. отъ Ото-
манскій пакъ законъ. Спорѣдъ тия членове, обвине-
лемий трѣбва да прѣтърпи смъртно наказание! Ви-
дите ли, български граждани, какъ мѣри Стамбу-
ловъ!

Г-нъ Ченгелевъ е освободенъ подъ гаранция,
като е внесълъ 1000 лева въ наличностъ. Колкото за
Краева, като по голѣмъ „катилъ“, сѣда е напекалъ
6000 лева, които тоже били внесени. Ехъ искус-
ствени съзаклятия и искусствени процеси!! Още не
сте ли спасили България?

— Единъ приятелъ ни припелъ на ухото едно
нѣщо, което съобщаваме за свѣденіе на Шумнен-
скитъ избиратели.

Г-нъ Евтимъ Дрουμεвъ, почтаемий Шумненскій
представителъ, кметъ, окрѣпаджия, билъ се наситилъ
вече да кметува, да прави III-ий нѣтъ избори, да
слуша хули, да глѣда какъ безцѣрмонно избира-
телитъ заплюватъ всѣкого, който се подиграва съ
тѣхнитъ избирателни права, — вслѣствие на което
билъ писалъ прѣди 2-3 седмици на Стамбула да
го моли да утвърди изборитъ, които се произве-
дохъ на 28-ий Ноемврий миналата 1893 год. Въ
молбата си Г-нъ Дрουμεвъ искалъ отъ Стамбуло-
да да побави утвърждаването на изборитъ само
още за единъ мѣсець, за да могатъ неговитъ мили
помощници Станю Кръстевъ и Дечко Каровъ да ве-
жатъ още малко харизмажъ. Чувате ли Шумненски
избиратели? Ако искате, вѣрвайте.

— Вѣстникътъ ни бѣше вече нарѣденъ и го-
товъ за печатание, когато се научихме, че г-нъ
Дрουμεвъ си подалъ оставката ужъ по болез-
ненни причини! На 10-ий того Общинскій със-
тавъ приелъ (отъ рано скроено) оставката на
Дрουμεва и избралъ на мѣстото му досегаш-
ния му помощникъ, Г-на Станя Кръстевъ.

Радуйтеся и веселете ся, Шумненски гражда-
ни, че се появи нова звѣзда, че имате новъ
кметъ! Отъ 28-ий Ноемврий до 10-ий Февру-
арий безъ 2 дни е 2 1/2 мѣсеци, отъ какъ
повторно сте си избрали новъ съставъ, а хо-
рата, безъ да искатъ да знайтъ за това, но-
ви кметове тъкмижтъ!! Нека бѣде за сега
тъй!

Вторитъ градеки избори, извършени на 28
Ноемврий, повлѣкохъ и нѣколко прѣмѣстващи
на чиновници и учители. Прѣдъ и слѣдъ из-
боритъ особенни хора запиевахъ кой съ кого
дружи, какъ ходи, посѣщава ли Долне-махлен-
ското читалище, гдѣто по вече ставахъ съб-
рацията и мн. др. Записанитъ на черната стра-
ница се наказватъ. Хора ни най малко винов-
ни, които едва ли доближавахаъ какъ избор-
ното мѣсто, се мѣстятъ отъ Шуменъ, като
се вѣрва, види се, че безъ тѣхъ всичко ще по-
трѣгне въ желаемий нѣтъ отъ нависенъ при-
дошлакъ въ нашия градъ

Отговоренъ редакторъ Никола Караивановъ,

Прѣмѣсти се Училищний инспекторъ Р. Рачевъ
за въ Ловечъ за туй, може би, че не е земалъ
страната на кекавитъ „патриоти“ въ Шуменъ.
Рачевъ не е билъ и не може да бѣде парти-
занинъ. Учителътъ при „Напчовата“ Дѣв. Гим-
назия Панайотовъ се прѣмѣсти въ Силистра.
Той дружеше съ Тодорова, Пасарова и други
неблагонадежни личности. Прѣмѣсти се за Пра-
вадия и Ж. Павловъ, учителъ при ежцата Гим-
назия. Той е билъ партизинъ нѣкога; но сега
си е гледалъ хала, отбѣгвалъ събранаята, па-
зилъ се е. Но той е бѣлзванъ отъ минало
време. Най сѣтнѣ често се събира съ този
и онзи. Да го нѣма въ Шуменъ е по добръ!
Че сѣмейното положение на послѣдния е лошо,
че се коминжали съпруга, баща, че той остава
самъ съ шестъ дребни дѣца, въ най отчаянно
положение, кой пита? Въ София бидохъ пови-
кани по служебни дѣла Прѣдѣдателятъ на сѣда
Пасаровъ и Директорътъ на затвора В. Кожу-
харовъ. Днесъ се учимъ, че Пасаровъ се прѣ-
мѣсти другагдѣ, а Кожухаровъ се назначава
за Сѣдебенъ слѣдователъ при Плевненскій
Окр. сѣдъ.

„Плевнелитъ“ се очистиохъ. Слѣдъ всичко
това, има ли се надѣжда за по добра жетва?

Отъ опозиционнитъ вѣстници читателитъ сѣ
видѣли, че въ нашия градъ сѣ се случили тия
дни много важни работи. Вѣрваме, че тѣ ще
сѣ се надѣвали да видѣтъ изложението на
тия работи въ днешния първий брой на вѣс-
тника ни. По много причини изложението и опис-
ването на всичко случивше се въ града ни
ний оставихме за идущий брой.

За вторий брой се остави подробното опи-
сание и на Разградскитъ избори, придружени
съ ужаситъ, които кръвницитъ тирани из-
вършихъ по поводъ на тия избори.

Отворено писмо

Господину Д. Петкову.

Прочетохъ антреазлето въ брой 1306 на
„Свобода“. Като знамъ, че ти си главний ре-
дакторъ на тоя официозенъ пасквилъ, та още
вѣщокому извѣстия твоя уличенъ — езикъ;
не можъ да повѣрвамъ, че това антрефиле е
написано отъ другитъ, освѣнъ само отъ тебе.

Какво, Димитре, толкози ти е домѣнѣло,
та си пишешъ такива хули върху ми? Не те ли
е срамъ да излизашъ чрѣзъ печата и да ми
приписвашъ такива епитети, които приежа-
вашъ само ти? Беки мислишь, че съ писанитъ
си въ „Свобода“ ще ме опозоришь? Приете-
литъ ме познаватъ твърдѣ добръ до колко
съмъ азъ грамотенъ. Най послѣ азъ мисля,
че не е грѣхъ, ако не съмъ се училъ толкова,
колкото ти? Се пакъ, за да се разберемъ кой
какавъ е, азъ ще ти задамъ нѣколко въпроса:

1) Помнишь ли разговоритъ ни въ кабинета
ти за Г-на Стамбулова и за неговото упра-
вление?

2) Не бѣше ли ти, който викаше „пакъ ще
крадѣтъ“, когато излѣзе въпроса за линията
София — Каспечанъ?

3) По измѣнението на конституцията, кой
блѣскаше свѣщилницитъ по земята въ каби-
нета си, и кой се молѣше да се съгласимъ
на това измѣнение? Кой викаше „азъ
пропадамъ, ще бѣдѣ унищоженъ, ще ми оти-
де къщата и всичко“?

4) Въ послѣдната сесия на 4 то обикнове-
но народно събрание не бѣше ли ти, който
ми събщи, че въ бюджета има 15 милиона
дефицитъ, нѣ го крижтъ по разни причини?

5) Не бѣше ли ти, който се окайваше, за-
що не си се съгласилъ, когато Негово Цар.
Височество те поканилъ да оставишь Стам-
булова?

Относително, че азъ съмъ се молилъ за про-
шка и ти самъ знаешъ, че азъ нито съмъ не-
калъ, нито пъкъ ще искамъ да занимавамъ
нѣкоя държавна служба, защото си имамъ
търговия, отъ която твърдѣ добръ се прѣ-
хранямъ.

Ако ти въ най-близекъ брой на „Свобо-
да“ не отглаголишь мръснитъ си думи и епитети
назадъ и ако не си знаешъ за въ бѣдѣще

мѣрката на устата, когато искашь да напа-
вашъ политическитъ си противници, ще бѣ-
дѣ принуденъ да напечатамъ всичкитъ ти пис-
ма и телеграми, та пъкъ те тогава и ма-
кото още Томовци познайтъ, каква си стовъ
въ политическитъ борби и пр.

Азъ те увѣрвамъ, Г-не Петковъ, че чапа-
та се е вече прѣпѣлянина и никоѣ съвѣстелъ
човѣкъ не ще помисли даже да бѣде парти-
занинъ на лица, които глѣдатъ само да напѣ-
нѣтъ своитъ джебови, а пъкъ у народа акъ
ще и риза да не остане. За сега толкова.
Другъ пѣтъ други въпроси, съ поголѣми подро-
бности.

Р. В. Симеоновъ

ВЪНШНИ НОВИНИ.

Работитъ въ Сърбия напослѣдкъ зематъ
остъръ характеръ. Ето що телеграфиратъ отъ
Бѣлградъ на в. „Temps“ отъ 2-ий февруарий

„Положението въ Сърбия става затрудни-
телно, вслѣствие продължителното стоене на
бившия кралъ Милана въ Бѣлградъ. Миланъ
упражнява върху умѣтъ на младия кралъ Алек-
сандра едно силно влияние, споредъ думитъ на
пѣкои, даже настояническо, и не внушава ни
какво довѣрие къмъ третъ голѣми политиче-
ски партии: напѣдницитъ, либералитъ и ра-
дикалитъ.

„Вѣстницитъ, каквото мнѣние и да иматъ,
не прѣставатъ да протестиратъ за продълже-
нието на неговото стоене въ Бѣлградъ, като
противозаконно и противоконституционно, пѣ-
кои отъ тѣхъ най-радикалитъ, даже съ единъ
насиаственъ тонъ, който е почти едно оскор-
бление за династията.

„Само младитъ либерали, отъ боята на Ри-
барацъ и Авакумовичъ, т. е. старитъ министри,
които Скупщината обвиняваше и прѣдаде на
сѣдъ, а послѣ Краля помиля, се доближаватъ
и говорѣтъ съ него.

„За сега възможно е министерството Симичъ
да трае до края на парламентарнитъ ваканции,
ако обтегнатото вече положение, не се влоши
повече или чрѣзъ единъ прѣвратъ отъ Краля
или пъкъ чрѣзъ въстание отъ страна на на-
рода. И едното и другото, като докаратъ Сър-
бия или подъ едно деспотическо иго или до
анархии, сѣ еднакво заплашителни

„Може, дѣйствително да се случи, щото
за излизането отъ конфликта между Краля и
Народното прѣдставителство, Кралятъ да из-
върши единъ прѣвратъ въ смисълъ противенъ
на миналогодишния, като се облѣгне на подѣр-
ката на военната партия, която всецѣло е прѣ-
дадена на династията, да еоспендира консти-
туцията и обяви военно положение, прѣди стра-
ната, подбуждана отъ радикалскитъ комитети
и подкомитети и може би отъ емисаритъ на
неприятелската династия на Кара-Георговичъ,
да подигне въстание, което би имало по голѣмъ
шансъ за сполука отъ Зайчарското, тъй като
днесъ радикалната партия е по добръ органи-
зирана и по добръ дисциплинирана, отколкото
прѣди десетъ години.

Не трѣбва, прочее, да се прикрива важно-
ста на положението, въпрѣки официалнитъ и офи-
циозни съобщения на Сърбекото правителство.
Възможно е рано или късно да избухне нѣкоя
криза.

Руссия и Австрия съ интересъ слѣдѣтъ ра-
ботитъ въ Сърбия, Говори се даже, че Руссия
се показвала готова да благопріетствува въз-
вращането на Кара-Георговичъ по скоро, от-
колкото да позволи на Милана да продължава
да влияе на Краля Александра въ благопріят-
на за Австрия смисълъ. Каквото и да може да
се каже по тоя слухъ, очевидно е, че безъ да
отива по далечъ, Руссия е рѣшена да подѣр-
жа съ всичкото си влияние радикалната партия,
каквито грѣшки и да е направила до сега тѣ.

„Увѣрватъ напослѣдкъ, че едно съглашение
цѣло да бѣде направено между главатаритъ на
радикалната партия и главатария на старитъ ли-
берали, старий регентъ Ристичъ, който е добръ
познатъ по своитъ симпатии къмъ Руссия“

Тия свѣденія, които дава частния кореспон-
дентъ на в. „Temps“ отъ Бѣлградъ, идѣтъ да
ни увѣрѣтъ, че съблѣкването на двѣтъ влия-
ния въ Сърбия, Австрийско и Русско, може да
докаратъ най нежелателенъ исходъ на забър-
каното положение на тая нещастна страна.

Шуменъ Печатница „ИСКРА“